

**Bidrag til samlenotat for rådsmøde (almindelige anliggender og eksterne forbindelser)
den 23.-24. februar 2009.**

10. Revision af Cotonou-aftalen

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet forventes at kunne træffe beslutning om Fællesskabets forslag til udviklingslandene i Afrika, Vestindien og Stillehavet (AVS-landene) om emner til revision af Cotonou-aftalen mellem de 78 AVS-lande og EU. Cotonou-aftalen er en partnerskabsaftale mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater og AVS-landene, der blev indgået for en periode på 20 år fra den 1. marts 2000. Aftalen giver mulighed for revision hvert femte år. Ifølge aftalen skal parterne meddele hinanden eventuelle forslag til ændringer for en revision inden den 1. marts 2009. Det forventes, at der vil kunne opnås enighed om fra EU's side at foreslå forhandling om ajourføring af aftalen og om ændringer af mindre rækkevidde.

2. Baggrund

Cotonou-aftalen er en omfattende partnerskabsaftale mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og de 78 AVS-lande på den anden side. Aftalen bygger på en integreret tilgang med henblik på et tæt partnerskab baseret på en politisk dimension, udviklingssamarbejde og handel. Aftalen blev indgået for en periode på 20 år fra den 1. marts 2000. Aftalen trådte i kraft i april 2003. I aftalen er der åbnet mulighed for en revision hvert femte år. Den første revision blev underskrevet i Luxembourg den 25. juni 2005 og trådte i kraft den 1. juli 2008. Ifølge Cotonou-aftalen skal aftalens parter dvs. Fællesskabet og dets medlemsstater og AVS-landene meddele eventuelle forslag om ændringer i aftalen, der ønskes forhandlet under den anden revision af aftalen inden den 1. marts 2009. Forhandlinger om ændringer af Cotonou-aftalen forventes indledt i maj 2009.

3. Hjemmelsgrundlag

Cotonou-aftalens artikel 95, stk. 3. Cotonou-aftalen og ændringer heraf er indgået på basis af TEF art. 310 jf. art. 300.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Der stiles mod, at det fra EU's side foreslås AVS-landene, at der forhandles om en række mindre ændringer af Cotonou-aftalen herunder bl.a.:

- at den regionale integration styrkes bl.a. for at tilpasse indsatsen til AVS-landenes forskellige behov.
- at bestemmelserne om handelssamarbejdet i aftalen ajourføres i lyset af de økonomiske partnerskabsaftaler (EPA'er) bl.a. ved sletning af bilag med toldsatter.
- at der etableres forbedrede muligheder for samarbejde med udviklingslande, der ikke er AVS-lande – herunder med andre afrikanske lande.

- at ajourføre bestemmelserne i aftalen om den politiske dimension især med øget vægt på god regeringsførelse og indsats mod struktursvagheder. Kvinders deltagelse i fredsskabende aktiviteter og konfliktforebyggelse og bilæggelse skal søges fremmet. Og vigtigheden af, at freds- og sikkerhedsanliggender behandles på regionalt niveau – f.eks. i Afrika i tæt samspil med Den Afrikanske Union (AU) - skal understreges.
- at ajourføre teksten om migration i aftalen for at styrke forbindelsen mellem migration og udvikling, herunder forvaltningen af den lovlige indvandring og indsatsen mod den ulovlige indvandring.
- at årtusindeudviklingsmålene (MDG-mål), Pariserklæringen om bistandseffektivitet og sammenhæng mellem politikker afspejles i aftaleteksten.
- at øge Den Europæiske Investeringsbanks (EIB) mulighed for finansiering af offentligt ejet infrastruktur og ydelse af lån til offentlige låntagere.
- at fremme de nationale parlamenter i AVS-landene og ikke-statslige aktørers rolle i samarbejdet bl.a. med henblik på fremme af demokrati.
- at smidiggøre procedurerne for indsatser i forbindelse med nødhjælp, katastrofebistand og post-katastrofebistand.

Rådet forventes at kunne træffe beslutning om de generelle retningslinjer for Kommissionens forhandlinger med AVS-landene. AVS-landenes forslag til forhandlingsemner foreligger endnu ikke. EU's stilling til AVS-landenes forslag vil skulle fastlægges senere.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Som ved tidligere aftaleforhandlinger mellem EU og AVS-landene vil spørgsmålet om finansieringen af samarbejdet gennem en ny finansprotokol først blive taget op på et sent tidspunkt i forhandlingerne. EU-bistanden til AVS-landene på basis af Cotonou-aftalen finansieres gennem Den Europæiske Udviklingsfond. Danmarks bidrag til fonden afholdes indenfor rammerne af den samlede danske bevilling til udviklingslandene.

9. Høring

Forslaget har ikke været i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen finder, at Cotonou-aftalen er en god ramme for samarbejdet mellem AVS-landene og EU. Som udgangspunkt er det regeringens holdning, at ændringer i Cotonou-aftalen skal kunne forbedre AVS-EU samarbejdet og generelt være til gavn for AVS-landene. Regeringen er positivt indstillet overfor smidiggørelse af samarbejdet og ajourføring af bestemmelser, der ikke er aktuelle. Revisionen bør derfor være begrænset og især fokuseret på teknisk revision i lyset af den udvikling, der har fundet sted siden den første revision af Cotonou-aftalen. I spørgsmålet

om revision af bestemmelsen om migration er det en forudsætning, at der ikke vil ske en svækkelse af den eksisterende formulering i Cotonou-aftalen om AVS-landenes forpligtelse til at tilbagetage egne statsborgere, som opholder sig ulovligt i et EU-medlemsland.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-medlemslandene synes generelt at være indstillet på at medvirke til en begrænset revision af Cotonou-aftalen. Et enkelt medlemsland har som udgangspunkt stillet sig tvivlende overfor behovet for en revision af aftaleteksten.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.